

Підтримку надає:

Федеральне міністерство
продовольства і
сільського господарства

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск № 07/2015

При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Зміст

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у червні 2015р.

Сільськогосподарські землі

- Запропоновані нові регулювання роботи фермерських господарств сімейного типу
- Реєстрація похідних прав на нерухоме майно – незалежно від місця розташування
- Нові регулювання переходу права оренди земельної ділянки
- Пристосування розміру орендної плати до темпів інфляції та нормативно-грошової оцінки земельної ділянки
- Оренда земельних ділянок під польовими дорогами без виставлення на аукціон
- Ускладнення вилучення земельних ділянок Академії аграрних наук

Податкове законодавство

- Звільнення сільськогосподарських підприємств від податку на користування водою
- Фіксоване оподаткування в сільському господарстві має зберегтися незмінним до 1 січня 2020 року
- Запропоновано призупинення застосування коефіцієнту індексації нормативної грошової оцінки земель в 2016 році

Аграрне законодавство

- Спрощення поводження з побічними продуктами тваринного походження
- Відміна сплати оренди за земельні ділянки в зоні АТО

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у червні 2015р.

Сільськогосподарські землі

Запропоновані нові регулювання роботи фермерських господарств сімейного типу

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового статусу земель фермерського господарства № 2028а від 04.06.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – О.Б. Бакуменко та інші)

Зміни, запропоновані законопроектом мають сприяти розвитку фермерських господарств. Донедавна чинна норма щодо наявності аграрної освіти у власника фермерського господарства була відмінена: Згідно до цього, кожен громадянин має право заснувати фермерське господарство незалежно від того, чи він має аграрну освіту, чи володіє відповідним досвідом. Вид використання (цільового призначення) земельних ділянок фермерських господарств був визначений законопроектом як «в цілях виробництва товарної сільськогосподарської продукції». Також, фермерські господарства повинні бути визначені як користувачі землі; це означає, що земля буде передаватися власнику господарства, що, в свою чергу, буде посилювати позиції фермерського господарства як орендаря землі. До того ж, законопроект визначає, що продаж земель державної та комунальної власності фермерським господарствам повинен відбуватися лише на відкритих аукціонах; це, в свою чергу, повинно зменшити тенденцію розширення аграрними холдингами своїх господарських ділянок за допомогою підставних осіб та знизити рівень корупції у державних службовців.

Реєстрація похідних прав на нерухоме майно – незалежно від місця розташування

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" щодо вдосконалення механізму реєстрації інших речових прав на нерухоме майно № 2051а від

09.06.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – А.С. Євлахов)

Законопроект пропонується дозволити реєстрацію похідних прав на нерухоме майно (право оренди, суперфіцій, сервітут, емфітевзис) незалежно від його місця заходження. Завдяки цьому сільськогосподарські підприємства отримують можливість проводити реєстрацію прав та обтяжень у будь-якого реєстратора. В результаті підприємства більше не залежать від одного певного реєстратора, що має обмежити імовірність вчинення корупційних дій.

Нові регулювання переходу права оренди земельної ділянки

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо переходу права оренди земельної ділянки № 2059а від 11.06.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – І.В. Кононенко)

Законопроект пропонується врегулювання прав користування земельними ділянками, які знаходяться в оренді, для власників нерухомого майна. Згідно законопроекту набувач нерухомого майна, яке розташоване на орендованій земельній ділянці, також отримує право оренди на відповідну частину земельної ділянки. Реєстрація та припинення права оренди на відповідну частину земельної ділянки здійснюватиметься нотаріусом при передачі права власності на нерухоме майно.

Пристосування розміру орендної плати до темпів інфляції та нормативно-грошової оцінки земельної ділянки

Проект Закону про внесення змін до статті 15 Закону України "Про оренду землі" (щодо індексації орендної плати за земельні ділянки) № 2083а від 16.06.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – А.О. Вадатурський)

Згідно законопроекту договір оренди земельної ділянки має містити визначення щодо перегляду орендної плати за земельні ділянки щороку не пізніше 31 січня, виходячи з динаміки коливання курсу гривні по відношенню до основних іноземних валют за попередній рік (за умови, що такі коливання перевищують 10 %), у випа-

дку непроведення індексації нормативної грошової оцінки земельних ділянок у визначені Законом спосіб і строки.

Оренда земельних ділянок під польовими дорогами без виставлення на аукціон

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо поліпшення умов оформлення оренди земельних ділянок) № 2137а від 22.06.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори М.В. Довбенко та інші)

Згідно законопроекту передача в порядку оренди площі під польовими дорогами не потребуватиме організації земельних аукціонів, якщо орендар має право користування на оточуючі сільськогосподарські земельні ділянки у певному регіоні дії відповідного місцевого органу самоуправління.

Ускладнення вилучення земельних ділянок Академії аграрних наук

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо припинення права користування земельними ділянками підприємств, установ та організацій, що перебувають у віданні Національної академії наук України або галузевої академії наук № 2156а від 24.06.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Кабінет Міністрів України)

Законопроектом передбачається, що вилучення земельної ділянки, яка відноситься до Національної академії наук України або галузевої академії наук, для інших потреб держави може здійснюватися тільки за умови погодження з відповідним підприємством, організацією чи установою або за ініціативою президії відповідної академії. Припинення права постійного користування такими ділянками допускається тільки на основі рішення Кабінету Міністрів України.

Податкове законодавство

Звільнення сільськогосподарських підприємств від податку на користування водою

Проект Закону про внесення змін до статті 255 Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування води, що використовується для гідротехнічної меліорації земельних ділянок

сільгосппризначення № 2088а від 16.06.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – С.В. Хлань та інші)

Згідно законопроекту відмінюється плата за спеціальне використання води за воду, що використовується для водотехнічної меліорації сільськогосподарських земельних ділянок аграрними підприємствами (юридичними особами) та фізичними особами – членами особистого селянського господарства.

Фіксоване оподаткування в сільському господарстві має зберегтися незмінним до 1 січня 2020 року

Проект Закону про внесення змін до розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України щодо створення стабільних умов оподаткування для залучення інвестицій у агропромисловий комплекс України № 2136а від 19.06.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Ю.В. Левченко)

Законопроектом пропонується зберегти умови фіксованого оподаткування для аграріїв (діюча редакція на 1 липня 2015 року) незмінними до 1 січня 2020 року. Ціллю є збереження цього інструменту підтримки для середньострокового забезпечення конкурентоспроможності українського сільського господарства.

Запропоновано призупинення застосування коефіцієнту індексації нормативної грошової оцінки земель в 2016 році

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (про тимчасове призупинення застосування коефіцієнту індексації нормативної грошової оцінки земель) № 2171а від 26.06.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – С.І. Мельник)

Законопроектом пропонується, тимчасово (на 2016 рік), припинити використання коефіцієнту індексації для нормативно-грошової оцінки земельних ділянок. В результаті цих змін розмір земельного податку та вартість оренди земельних ділянок в 2016 році не зміниться порівняно з 2015 роком.

Аграрне законодавство

Спрощення поводження з побічними продуктами тваринного походження

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про побічні продукти тваринного походження, що не призначені для споживання людиною" (щодо узгодження його положень у сфері поводження з продуктами тваринного походження, що належать до категорії II, з вимогами законодавства ЄС) № 2150а від 23.05.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор С.П. Лабазюк та інші)

Законопроектом пропонується ввести в законодавство поняття «органічне добриво» та «покращувач ґрунту», які містяться у статті 3.22 Регламенту ЄС №1069/2009, щоб попередити відхилення при використанні приписів. Окрім того, до переліку побічних продуктів тваринного походження, які належать до категорії II мають бути включені такі продукти як «немінералізоване гуано та вміст травного тракту» (відповідно статті 9 (а) Регламенту ЄС №1069/2009). Можливості для використання матеріалів II категорії повинні бути розширені. Законопроектом зокрема передбачаються наступні допустимі шляхи використання, які не потребують попередньої стерилізації під тиском: виробництво органічних добрив або покращувачів ґрунту з рідкого гною, вмісту травного тракту, немінералізованого гуано; компостування або перетворення на біогаз; використання в якості палива.

Відміна сплати оренди за земельні ділянки в зоні АТО

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції" щодо звільнення від сплати за користування земельними

ділянками приватної власності (земельних часток (паїв) № 2992 від 02.06.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – К.В. Матейченко)

Законопроектом пропонується, що орендарі приватних земельних ділянок сільськогосподарського призначення звільняються від сплати орендної плати за використання земельних ділянок приватної власності орендодавцям, так як вони наразі не можуть вести свою виробничу діяльність в зоні проведення антитерористичної операції.

Автор:

Юліан Ріс

Юридична фірма "Гайд", Київ

julian.ries@gide.com

<http://www.gide.com>

Редакція та контакти:

Фолькер Засе, Марія Ярошко

Німецько-український агрополітичний діалог (APD)

Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ

Тел. +38044/ 2356327

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

В публікації «Огляд аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість). Їх можна розподілити наступним чином:

- «Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності протягом періоду, який аналізується» означає: закони, які прийняті Верховною Радою та підписані Президентом, навіть якщо вони набудуть чинності пізніше; Постанови Кабінету Міністрів України.
- «Законопроекти, які мають важливе значення і знаходяться в законотворчому процесі протягом періоду, який аналізується»: наприклад, прийняті Верховною Радою у першому читанні або ті, що опрацьовуються в комітетах, однак, поки не прийняті.
- «Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді протягом періоду, який аналізується» означає: законопроекти, зареєстровані у Верховній Раді або передані на розгляд в комітети.